

เรื่องหน้าที่เทศาภิบาล

กระผมได้รับจดหมายของใต้เท้าและเจ้าเทศาภิบาลของนครหลวง
สยามฯ ที่แจ้งว่าในครั้งกระผมทำเนียบนักเรียนของก.พ. พ.ศ. ๒๔๖๖ ซึ่งโรงเรียน
โรงเรียนมหาดเล็ก - X / ที่ที่ใต้เท้าได้กราบทูลขอเพื่อเรียนให้กระผมมีทุน
อยู่ในครั้งนั้น ถึงแม้จะไม่เป็นผลสำเร็จก็ตาม กระผมก็ต้องถือว่ามีพรต
ของใต้เท้าที่ประสงค์ให้ทำดีทำชอบให้มีทุนและให้กระผมในขณะแรกได้ศึกษาวิชา
เพื่อที่ที่ใต้เท้าได้แต่แต่ที่ใต้เท้าได้เรียนในครั้งนั้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงต้อง
ให้กระผมได้ความรู้และยังมีความจำเป็นจะต้องให้ทุนให้เด็กนักเรียนที่
ไปยังก.พ. ไว้ก่อน และจากนั้นจึงต้องสอนและงานนอกเหนือจากนี้ ความ
จริงกระผมไม่เคยทราบไปถึงว่านักเรียนที่อยู่ในต่างประเทศแล้วก็จะต้องมี
ลำดับชั้นเช่นเดียวกับนักเรียนที่เข้ามาในสยาม ทั้งนี้เพราะได้
เห็นมีตัวอย่างนักเรียนไทยที่มีทุนได้เข้ามาไปแล้วโดยที่ไม่ต้องสอน แต่
ในกรณีที่นักเรียนซึ่งอยู่ในต่างประเทศแล้วได้กลับเข้ามาในสยาม กระผม
คงมองว่าคงต้องสอนวิชาให้รู้ก่อนเท่าที่นักเรียนทุนของกรมกองนั้นๆ เพื่อประโยชน์
ที่จะรับราชการต่อไปในเมื่อนักเรียนผู้นั้นสำเร็จการศึกษาโดยที่เห็นว่ามี
โอกาสได้รับความรู้จากก.พ. โดยทางหนังสือมาได้รับแล้วมอง
กระผมได้ว่าคงไม่ทางมีทุนและเพื่อให้เรียนขอความช่วยเหลือจากใต้เท้าก็ได้
รับต่อว่า ประการนี้ในเวลานี้ที่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีทุนให้เรียน
ไม่ทางโรงเรียนและคณะอาจารย์ก็ขอผลกำไรของกระผม ได้รับของคณะโรงเรียน
เมื่อก่อนนี้ ที่มั่งคั่งมากแล้วกระผมว่าในกรณีที่นักเรียนที่ทุนให้เรียนนักเรียน
เรียนทุนของก.พ. และขอให้รับไปดำรงชีพจนกว่าจะได้เรียนในชั้นที่ต่ำกว่า ก.

